

Gweithgaredd 6

Llecyn Llanast

Cadw Dôl-wen yn daclus

Nod

Maes Dysgu – Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu

Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd

Llinyn – Darllen

Elfen – Ymateb i'r hyn a ddarllenwyd

Agwedd – Darllen a deall

Tasg ffocws

'Dewch, mae'n amser i ddysgu am sut i gadw Dôl-wen yn daclus':

Mae'r sbwriel sydd yn cael ei adael ar gae Dôl-wen wedi Gŵyl Calan Mai, yn creu llanast ac yn denu gwylanod blin. Mae Gwyn a Gwen yn meddwl ei bod yn bwysig i bawb ddysgu am sut i gadw Dôl-wen yn daclus!

- gofyn i'r disgyblion ddarllen y wybodaeth ar bosteri arweiniad *Cadw Dôl-wen yn daclus!* er mwyn datblygu eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o sut i greu poster
- trafod prif nodweddion poster, megis defnyddio berfau gorchmynnol i berswadio'r darlennydd, cynnwys gwybodaeth briodol yn gryno gan ddefnyddio geiriau ac ansoddeiriau'n gywir, ac amrywio maint, lliw a lleoliad ffontiau er mwyn dal sylw'r darlennydd a chreu poster deniadol
- cymell y disgyblion i ymateb ar lafar i'r rheolau a nodir ar y posteri arweiniad ar sut i gadw cae Dôl-wen yn daclus
- creu poster atyniadol a lliwgar yn annibynnol gan restru rheolau a lluniau priodol, er mwyn dangos eu bod wedi darllen a deall y ffeithiau oedd ar bosteri arweiniad *Cadw Dôl-wen yn daclus!*

Adnoddau Posib

- posteri arweiniad *Cadw Dôl-wen yn daclus!*

Nodyn Gwyrdd Mam-gu Iet-wen

Wyddoch chi fod gadael sbwriel yn gallu achosi llygredd? Mae'r rhan fwyaf o bethau yn gallu cael eu hailgylchu - holwch eich canolfan ailgylchu leol i dderbyn rhestr gyflawn.

Antur Natur Mam-gu Iet-wen

Ewch ati i greu poster i'w gosod yn yr ardal allanol i annog eraill i gyd-ofalu am yr ardal leol.

Colofn Iaith

Beth yw poster?

Darn o bapur neu lun sy'n perswadio rhywun i wneud rhywbeth yw poster.

Beth mae'r poster yma'n ceisio ein perswadio i wneud?

Ydych chi'n gwybod beth yw berf?

Mae berf yn dangos rhywun yn gwneud rhywbeth.

Mae berfau gorchmynnol yn perswadio rhywun i wneud rhywbeth.

Berfau/Berfau gorchmynnol
cadw/cadwch
cau/caewch
cerdded/cerddwch
mynd/ewch
parchu/parchwch

Fedwrch chi weld teitl y poster?

Pam mae'r teitl yn fawr?

Ble mae'r wybodaeth bwysig?

Pam mae'r wybodaeth mewn pwyntiau?

Oes llun ar y poster? Pam?

Mae rheolau ar y poster.

Pam mae'n bwysig dilyn rheolau?

Pam mae angen mynd â sbwriel adref?

Beth all ddigwydd os ydych yn crwydro oddiar y llwybrau?

Oes angen cau iet o hyd? Pam?

Sut gallwch barchu eraill yn yr amgylchedd?

Beth ydych chi'n hoffi am y poster?

Geirfa
atyniadol
brawddegau byr
clir
cryno
cyfleu neges
diagram / diagramau
ffont / ffontiau
geiriau
gorchymyn / gorchmyinion
iaith berswadiol
lliwgar
lluniau addas
manylion addas
teitl lliwgar
tynnu sylw

Nodyn cyn cychwyn

Er bod yr adnoddau yn barod i'w hargraffu, bydd angen i oedolyn wneud ambell beth ychwanegol cyn eu defnyddio ar lawr y dosbarth. Mae'r symbolau canlynol ar waelod pob adnodd er mwyn hwyluso'r gwaith paratoi:

cyfarwyddiadau

argraffwch

angen laminadu

torrwch o amgylch yr amlinelliad â siswrn

angen marcio neu gofnodi

cerdyn gwybodaeth yn unig

angen chwilio am wrthrychau ychwanegol i gefnogi'r dysgu

ailgylchwch unrhyw bapur gwastraff

Cadw Dôl-wen yn daclus!

Ewch â'ch sbwriel adref!

 Mae sbwriel yn gallu niweidio anifeiliaid gwyllt a'r amgylchedd. Gall gwydr achosi tân!

Cerddwch ar y llwybrau!

 Mae crwydro oddi ar y llwybrau'n gallu niweidio planhigion prin – a chi!

Caewch yr iet!

 Gall anifeiliaid fel gwartheg a defaid grwydro a niweidio cnydau yn cae drws nesaf.

Cadwch eich ci ar dennyn!

 Gall cŵn godi ofn ar anifeiliaid.

Parchwch eraill!

 Mae cadw sŵn neu ddifrodi yr amgylchedd yn effeithio ar fwynhad eraill.

Cadw Dôl-wen yn daclus!

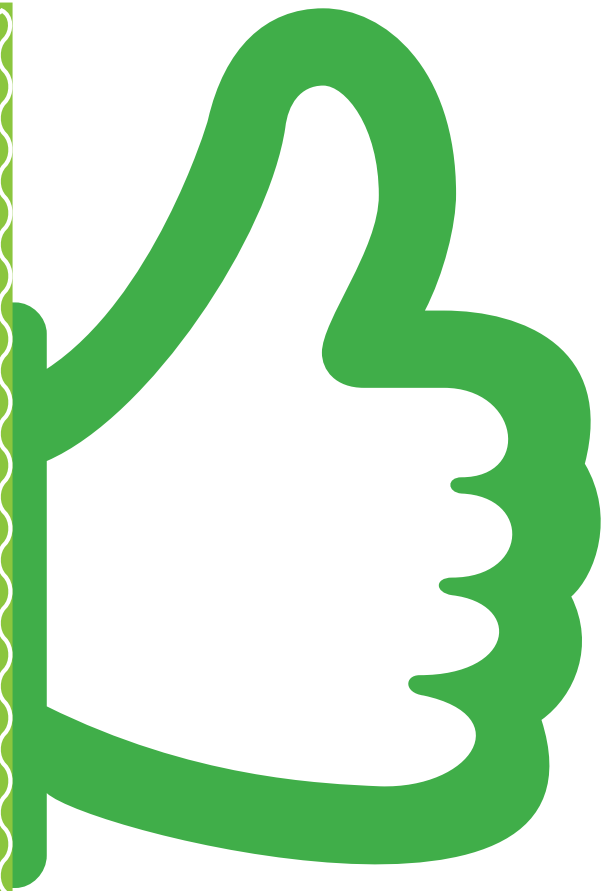
Ewch â'ch
sbwriel adref!

Cerddwch ar
y llwybrau!

Caewch yr
iet!

Cadwch eich
ci ar dennyn!

Parchwch
eraill!

*O! Gwyn ein byd
– a gwyrdd!*

Cadw Dôl-wen yn daclus!

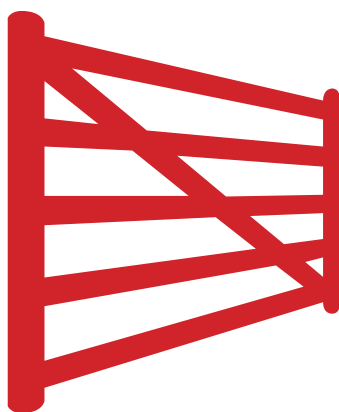
Cerddwch ar
y llwybrau!

Cadwch eich ci ar dennyn!

Ewch â'ch
sbwriel adref!

Caewch
yr iet!

Parchwch eraill!

